

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๔๐๕/๑๐๑๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การจัดทำพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากราชอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยและสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากราชอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยและสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาไทย
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๓๐๔/๖๖๐ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๖ แจ้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพิธีสารฯ
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง ที่ กษ ๐๒๑๑.๕/๑๐๐๑๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖ แจ้งผลการพิจารณาร่างโต้ตอบพิธีสารฯ ของฝ่ายจีน

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง การจัดทำพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากราชอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยและสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Protocol on the Phytosanitary Requirements for the Export of Fresh Passion Fruits from Thailand to China between the Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand and the General Administration of Customs of the People's Republic of China) และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในพิธีสารฯ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผล...

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ความเห็นว่า ร่างพิธีสารฯ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและดำเนินการให้มีผลผูกพัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอยืนยันว่า สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้พิธีสารฯ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา จึงไม่เข้าข่ายลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China : GACC) มีความประสงค์ที่จะให้มีการลงนามพิธีสารฯ ด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากราชอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยและสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงการเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนของนายกรัฐมนตรี ซึ่งคาดว่าจะจัดขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๖

๓. สาระสำคัญ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตรได้มีหนังสือถึง GACC แจ้งความประสงค์ขอเปิดตลาดผลเสาวรสดจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน และได้นำส่งข้อมูลตามแบบสอบถามเพื่อประกอบการพิจารณาของ GACC โดย GACC ได้ยกร่างพิธีสารฯ เพื่อแนวทางการดำเนินการสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากราชอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การส่งออกผลเสาวรสดจากราชอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนจะต้องเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบด้านสุขอนามัยพืช มาตรฐานด้านสุขภาพและความปลอดภัยของจีนที่บังคับใช้ทั้งหมด และเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในพิธีสารฯ นี้ และปราศจากศัตรูพืชกักกันที่อยู่ในความกังวลของจีน

๒. สวนผลไม้ทุกสวนตลอดจนโรงคัดบรรจุที่ประสงค์จะส่งออกเสาวรสดจากไทยไปจีนจะต้องได้รับการขึ้นทะเบียนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และต้องได้รับการอนุมัติจากทั้ง GACC และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องแจ้งเลขทะเบียน ชื่อ และที่อยู่ของสวนผลไม้และโรงคัดบรรจุ เพื่อที่จะสามารถตรวจสอบย้อนกลับไปได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องส่งข้อมูลการขึ้นทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุไปยัง GACC เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนเริ่มการส่งออก และ GACC จะประกาศรายชื่อที่ได้รับความเห็นชอบบนเว็บไซต์

๓. ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สวนผลไม้ทุกสวนที่ขึ้นทะเบียนเพื่อส่งออกไปยังจีนจะต้องปฏิบัติตามหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และมีการรักษาสุขอนามัยที่ดี รวมถึงจะต้องดำเนินการติดตามตรวจสอบศัตรูพืช และมีการจัดการศัตรูพืชกักกันที่อยู่ในความกังวลจีน (ภาคผนวก) ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตลอดทั้งปี

๔. ขั้นตอน...

๔. ขั้นตอนการผลิต การบรรจุ การจัดเก็บ และการขนส่งเสาวรสเพื่อการส่งออกจากไทยไปจีนจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕. ก่อนการส่งออกเสาวรส จะมีการสุ่มตัวอย่างเสาวรสแต่ละรุ่น (batch) เพื่อการตรวจสอบสุขอนามัยพืชโดยเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวนร้อยละ ๒ และจะต้องเก็บตัวอย่างผลไม้อย่างน้อย ๓๐ ผลในแต่ละรุ่น รวมทั้งผลไม้ต้องสงสัยที่พบในระหว่างการตรวจสอบ จะมีการผ่าและตรวจสอบโดยเมื่อเสร็จสิ้นการตรวจสอบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับรุ่นที่ได้รับอนุญาต ซึ่งจะต้องระบุเลขทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุ และข้อความว่า “สินค้านี้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากราชอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน และปราศจากศัตรูพืชกักกันที่อยู่ในความกังวลของจีน”

๖. เสาวรสที่ส่งออกจากราชอาณาจักรไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีนจะต้องนำเข้า ณ ด่าน ที่ GACC อนุญาตให้นำเข้าผลไม้ได้ และเมื่อเสาวรสมายังด่านขาเข้าของจีน เจ้าหน้าที่ศุลกากรจีนจะตรวจสอบเอกสารและฉลากที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตรวจสอบและกักกันให้แล้วเสร็จ โดยหากพบว่าไม่สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารแห่งชาติของจีน เสาวรสจะถูกส่งกลับหรือทำลาย และ GACC จะแจ้งให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบถึงการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในทันที

๗. ในปีแรกของการดำเนินการตามพิธีสารนี้ GACC อาจจะมีการดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยการเดินทางมาตรวจสอบแหล่งปลูกเสาวรสในไทย หรือตรวจสอบฯ ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อรับรองว่าระบบการจัดการในแหล่งปลูกเสาวรสเพื่อส่งออกไปยังจีนเป็นไปตามข้อกำหนดของพิธีสารนี้หรือไม่ โดยค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ ณ แหล่งปลูกเสาวรส รวมถึงค่าเดินทางระหว่างประเทศ ค่าที่พัก จะรับผิดชอบโดยฝ่ายไทย

๘. ภายหลังจากที่ทั้งสองฝ่ายบรรลุข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ข้อตกลงของพิธีสารนี้อาจมีการแก้ไข โดยการหารือร่วมกัน หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์ที่จะยกเลิกพิธีสารจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้อีกฝ่ายทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๖ เดือน ก่อนพิธีสารนี้จะหมดอายุ และพิธีสารนี้จะมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา ๓ ปี นับจากวันที่มีการลงนาม เว้นแต่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะแจ้งให้อีกฝ่ายทราบถึงเจตจำนงที่จะแก้ไข หรือยกเลิกพิธีสารอย่างน้อย ๖ เดือน ก่อนพิธีสารนี้หมดอายุ พิธีสารนี้จะมีการต่ออายุอัตโนมัติและต่อเนื่องกันทุก ๆ ๓ ปี

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

ร่างพิธีสารฯ ดังกล่าวเป็นข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากไทยไปยังจีน เพื่อให้มั่นใจว่าผลเสาวรสดที่ส่งออกไปจีนนั้น ปราศจากศัตรูพืชกักกันของจีน โดยพิธีสารฉบับนี้จะส่งผลให้ไทยสามารถส่งออกผลเสาวรสดไปยังจีนได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศไทยในการสร้างตลาดใหม่ให้กับสินค้าเกษตรของไทย รวมไปถึงการสร้างรายได้เพิ่มเติมให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสของไทย

๕. ค่าใช้จ่าย...

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ในปีแรกของการดำเนินการตามพิธีสารนี้ GACC อาจจะมีการดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยการเดินทางมาตรวจสอบแหล่งปลูกเสาวรสในไทย หรือตรวจสอบฯ ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อรับรองว่าระบบการจัดการในแหล่งปลูกเสาวรสเพื่อส่งออกไปยังจีนเป็นไปตามข้อกำหนดของพิธีสารนี้หรือไม่ โดยค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ ณ แหล่งปลูกเสาวรส รวมถึงค่าเดินทางระหว่างประเทศ ค่าที่พัก จะรับผิดชอบโดยฝ่ายไทย (งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือจากผู้ส่งออกเสาวรสของไทย)

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ความเห็น ดังนี้

๑. ประเด็นด้านนโยบาย

ไม่ขัดข้องกับการจัดทำร่างพิธีสารฯ เนื่องจากสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ ไทย – จีน ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) ซึ่งระบุให้ทั้งสองฝ่ายร่วมมือด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมให้มีการนำเข้า – ส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรโดยสะดวกยิ่งขึ้น

๒. ประเด็นสารัตถะ

ไม่ขัดข้องต่อสารัตถะโดยรวมของร่างพิธีสารฯ หากกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย และสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยและไม่กระทบสิทธิที่ไทยมีภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว ทั้งนี้ ร่างพิธีสารฯ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและการกักกันโรคสำหรับเสาวรสที่จะส่งออกจากไทยไปจีน โดยมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างพิธีสารฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและดำเนินการให้มีผลผูกพัน ทั้งนี้ ในการเสนอร่างพิธีสารฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอขอความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามด้วย ซึ่งหากไม่ใช่นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก็ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) รวมทั้งจะต้องส่งต้นฉบับของพิธีสารฯ ที่ได้มีการลงนามแล้วมาเก็บรักษาไว้ที่กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๗. ข้อเสนอ...

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบต่อพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสดจากราชาอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยและสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Protocol on the Phytosanitary Requirements for the Export of Fresh Passion Fruits from Thailand to China between the Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand and the General Administration of Customs of the People's Republic of China) โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๗.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในพิธีสารดังกล่าว

๗.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Power) ให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายสำหรับลงนามในพิธีสารดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมวิชาการเกษตร

กองแผนงานและวิชาการ

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๖๖๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: inter@doa.in.th